

## 1. DEN UTESTÄNGDA ÄKTA MANNEN

Nå, men har man sett på så befängtsan,  
ljuset har hon släckt och porten stängtsan.  
Jag ej vågar bulta,  
får väl gå och stulta  
hela natten, fastän det är strängtsan.

Snö och blåst utav den värsta sortsan,  
Västen tunn och fracken något kortsan,  
Hur jag jämkar kragen,  
Fryser ändå magen,  
Överrocken har jag spelat bortsan.

Vore blott min hustru lite ömsan.  
Men nu är hon som en furie grömsan,  
Säkert hon mig strypte,  
Blå och gul mig nypte,  
Om jag störde hennes ljuva drömsan.

Magen svider, jag kan ej stå raksan,  
Snön går in som i ett sprucket taksan,  
Genom tån och klacken.  
Skörtet utav fracken,  
Kan ej räcka både fram och baksan.

Husch! Nej, nu jag måste bulta påsan,  
Sötaste min gumma, öppna dåsan,  
Jag skall aldrig vara  
Borta, hemma bara,  
In i bleka döden stå på tåsan.

Vore gott att nu ha rygg av stensan,  
Hennes stämman hör jag allare´nsan,  
Jag hör toffeln knarra,  
Alla lemmar darra,  
Jag kan netto stå på mina bensan!

## 2. EN SÖNDAG PÅ LANDET

Sällskapet slagit sig ner i det gröna,  
Jag slår mig också i gröngräset ner  
Bryr mig om staden ej mer än en höna,  
Mordbrand i Ryssland och allt tocke där.  
Strunt i bataljer,  
Band och medaljer,  
Hela musiken av läger och damm!  
Hellre jag tumlar bland liljekonvaljer,  
Kungsljus, violer och snövita lamm.

Middag vi fått under lummiga eken,  
Smort oss med gravlax och ägg och spenat,  
Sherry på soppan och Champis på steken,  
Ljuvlig musik och kannstöpande prat.  
Se´n har naturen  
Krävt lilla luren.  
Nu kommer mockan och gör sin patrull,  
Ovanpå skvätten  
Tas anisetten  
Himmel! nu mår man som pärla i gull.

Se vilken hängbjörk i gungande rågen  
Susar för vinden och bugar sig djup.  
Måsarna gunga på skimrande vågen,  
Ungdomen ror i sin snövita slup.  
Käglorna ramla,  
Unga och gamla  
Hurra och jubla vid kringskuren kung.  
Värden trakterar,  
Telegraferar  
Glatt med pokalen åt gammal och ung.

Gubbar! vad angår oss här politiken,  
Läskom fast hellre vår törstande gom!  
Vi ha ju trevligt ändå här i viken,  
Kejsarn förutan och påven i Rom.  
Strunt i bataljer,  
Fan och kanaljer,  
Hela musiken av krigsrop och damm!  
Hellre jag tumlar bland liljekonvaljer,  
Kungsljus, violer och snövita lamm.

### 3. EN SÖNDAGSMORNING I SKOGEN

Ja, jag hör, ja jag hör,  
Hur det susar i skog:  
Det är vårvindens fläkt,  
Sedan vårsolen log.  
Och det porlar i berg  
och i dal på en gång:  
Det är vårbäckens sång.  
Det är vårbäckens sång.

Lärkan sjunger sin hymn  
Över dalar och fält,  
Och i jublande lov  
Under himmelens tält  
Klingar trastarnas sång  
uti björk och i alm  
Som i kyrkan en psalm.  
Som i kyrkan en psalm.

Vad som skimrar i dal,  
Kanske inte du vet,  
Vad som skiftar på äng,  
Skall jag säga dig det:  
I vart strå, i var knopp,  
i var blomma, som ler,  
Guds församling du ser.  
Guds församling du ser.

Allt är redo till bön,  
Allt är helgat till frid.  
Själva luften sig skilt  
Ifrån oro till strid.  
Allt är lugnt, allt är fritt  
ifrån agg, ifrån hat -  
Låt oss hålla sabbat!  
Låt oss hålla sabbat!

#### 4. EN VÅRMORGON

Vid en liten bäck som bullrar  
Ligger jag förnöjd och glad,  
Och min lilla korpus kullrar  
I en riktigt rosenbad.  
Fjärilar och sländor leka  
Glänsande i morgonsol'n.  
Munter mig på näsan peka  
Sippan och violn.

Orren spelar på sin lyra.  
Ekorr'n uti björken gnor.  
Mjuka tjänare, herr Myra!  
Får jag lov att säga bror?  
Ingen under att du stånkar:  
Släpp den här och gå din kos!  
Säg, när denna stock du kånkar?  
Vem du tjänar hos?

Virtuos på kam och giga,  
Göken gal i granens topp.  
Liten knubbig Nyckelpiga  
Svänger sig i röd salopp.  
Var bor du min lilla tärna,  
Vem har jungfruns kappa sytt?  
Vart kan hon som längst sig ärna?  
Fick jag svar? jo pytt!

Ack natur! när får jag möta  
Dig igen med liv och själ?  
Ty jag måste hem och sköta  
Mina plikter nu, farväl!  
Jag ditt glada sällskap saknar  
Under dagens bråk, min vän!  
Nästa morgon, då jag vaknar,  
Kommer jag igen.

## 5. FEM TRAPPOR OPP

### Extrakammarskrivar-visa

Jag sitter stundom och mitt liv begrundar  
Uppå en rankig vind fem trappor opp,  
Och undrar ofta, om den dag som stundar  
Bär i sin famn fullbordan av mitt hopp!  
Men ingen lycka spörjs, och dagar fara,  
Som solens boll i enahanda lopp.  
Men jag är ung, och då kan man ju vara  
Rätt nöjd uppå en vind fem trappor opp.  
Rätt nöjd uppå en vind fem trappor opp.

Vad det är skönt, att bo så högt från jorden,  
Från gatans buller, mänskolarm och stök.  
Ur fyra rutors fönsterglugg mot norden  
Jag har min fria utsikt åt ett kök.  
Där trippar Sara, trind liksom en ärta  
Med glas och brickor, mången skål och kopp.  
Ack! vilken utsikt för ett känsligt hjärta  
Uppå en rankig vind fem trappor opp.  
Uppå en rankig vind fem trappor opp.

Dock! Gudilov! ännu har aldrig magen,  
En tomsäck lik, uppå sin herre hängt,  
Jag frodas skäligen, skriver sent om dagen  
Tolv, femton ark, vad andra dumt har tänkt.  
Det hjälper icke, magen ej förbyter  
Sin hajnatur, fast kassan säger stopp.  
Jag vet det väl, om än allt annat tryter,  
Så finns ändå aptit fem trappor opp.  
Så finns ändå aptit fem trappor opp.

Min kamlottskappa kommen är till åren,  
Men varm ännu, fast något sliten bak,  
Min hatt betäcker väl de blonda håren,  
Fast något rödbrun som ett koppartak,  
Blott man ej svälter eller fryser bara,  
Om strumpan ock har en och annan stopp,  
Som extra får man ej så noga vara  
Uppå en rankig vind fem trappor opp.  
Uppå en rankig vind fem trappor opp.

Men lyckan kommer väl, fast hon i striden  
Om tjänst och lön mig ofta ryggen vänt.  
Dock vad gör det, då jag ändå med tiden  
Mig föresatt att bliva president?  
På oxens horn satt ju en lumpen mygga  
Och drömde om sin jättestora kropp -  
Vad under då, om jag vill luftslott bygga  
Och blomsterströ min vind fem trappor opp.  
Och blomsterströ min vind fem trappor opp.

Då kvällen kommer, och för fönsterrutan  
Den trinda Sara drar gardin igen.  
Vid aftonbrasan klinkar jag på lutan  
Melodiskt, eller skrattar med en vän -  
Ack! med en fårbog, smör och limpa bara  
Och med en vän med samma mål och hopp,  
Då man är ung och glad, kan man ju vara  
Rätt nöjd uppå en vind fem trappor opp.  
Rätt nöjd uppå en vind fem trappor opp.

## 6. GRAVSKRIFT

Sov i ro, du gamla sångarhjärta!  
Tiden med dess mångbesjungna smärta  
Skall ej tränga inom gravens frid.  
Ej du saknar livets snabba stunder:  
Ack! du har så trevligt här inunder,  
Knuffas ej av en orolig tid.

Fast du visste vad det var att strida.  
Livet såg du från dess glada sida,  
Visor sjöng du för ditt nöjes skull.  
Du som andra har väl vilsefarit,  
Men en hygglig pojke har du varit,  
Det erkännes på din döda mull.

Ack! när hjärtat brustit, och vårt öga  
Flammat ut och släckts, då gör så föga,  
Huru stoffet döms, som hädansov.  
Fritt må världen om vårt värde tvista!  
Sargar ilskan minnet vid vår kista,  
Gravens folk är dövstumt, gudskelov!





## 7. GÖR SÅ GOTT DU KAN

Livet har så många skiften,  
Jorden har sitt gamla stök,  
Och på vägen intill griften  
Själva ävlas med försök.  
Därför ses du modet fälla,  
Då du strid och misstag fann:  
Vet du ej hur du bör ställa,  
Gör så gott du kan!

Grip dig an med liv och anda,  
Kroppen skapad är till gagns.  
Livets värv är mångahanda,  
Idoghet dess kvintessans.  
Lejd att stå för skott och kula,  
Plöja eller köra spann,  
Stycka byxor eller sula,  
Gör så gott du kan!

Fyll din plikt i alla väder  
I vad ödet satt dig till.  
Är du född att garva läder  
Eller dömd att strypa sill,  
Har som konung folket bett dig  
Att ta tron och spira ann,  
Har du och till pajas gett dig,  
Gör så gott du kan!

Ej förmågan himlen dömde:  
Knuten är blott att man vill.  
Man kan mera än man drömde,  
Om blott viljan hjälper till.  
Hör du nöd och armod snyfta,  
Ser du kvalets tår som rann,  
Kan du bördan fullt ej lyfta,  
Gör så gott du kan!

Om din lyckas rullning motas -  
Det kan ej gå väl i allt -  
Tro mig, livets skråmor botas  
Bäst, om man tar saken kallt.  
En gång skyfflas stoftets öden  
Uti graven om varann:  
Att bli vän och bror med döden,  
Gör så gott du kan!

## 8. HÖST OCH RUSK

Köld och nordanväder,  
Mörkt kring dal och fjäll,  
Skins och ytterkläder,  
Maglapp av flanell  
Kind av frosten biten,  
Blick som stelna vill.  
Näsan, stackars liten,  
Vet att hon är till.

Alla svårt sig gruva:  
Hosta vid vart steg  
Reumatism och snuva  
Håll och senapsdeg.  
Burkar och doktorer,  
Notifikation!  
Liktal av pastorer,  
Kringlor och session!

Dyra rum och hyror,  
Ont om pengar än  
Huvu't fullt med myror  
Uppå riksdagsmän  
Bönder och baroner  
Inom skål och vägg  
Kiv om millioner,  
Gräl om påvens skägg!

Järnvägslån och fester,  
Foderbrist och kor:  
Religion och präster,  
Faen och hans mor!  
Värst ändå mig kväljer,  
Utav alltihop:  
Mina tombuteljer  
Och mitt spruckna stop.

Är det värt att sjunga?  
Nej, för tusan, nej!  
Höst och dimmor tunga  
Liva skalden ej!  
Rimmen äro flydda,  
Själv jag somnar av ...  
Mossbelupen hydda,  
Kors på Idas grav!

## 9. I DET GRÖNA

När våren kommer, då vaknar sippor  
Och lärkan drillar sin sång i sky,  
Och rosor växa i stora knippor  
Liksom romaner av Eugéne Sue.  
Och björken grönskar så högt på branten,  
Och bromsen spelar på myggans bal,  
Och svinen beta på dikeskanten,  
Och orren spelar och göken gal.

Då strömmar folk utom alla tullar,  
Att sommarns fröjder till mötes gå.  
Men också är det helt andra bullar  
Än vad som vintern oss bjuder på:  
I snö och väta jämt opp till hakan  
Är Bores glädje vid vargars tjut!  
Då drar man hop sina sängsparlakan  
Och törs ej sätta sin nästipp ut.

Men vintern flyktar, den ryss-kosacken,  
Och våren svänger sin blomsterstav.  
Då petar solen oss uti nacken,  
Och ber oss titta kring land och hav.  
Vad härlig tavla, vad lek och löjen!  
Uthus och lador på tusen sätt  
Utpyntas präktigt till sommarnöjen,  
Och sämsta skrubb blir ett kabinett.

Jag hyrt ett sådant, som förr var lada,  
Nu är det fint som ett schweitzeri,  
Så nära sjön att man där kan bada:  
Man öppnar fönstret och hoppar i.  
Där har jag dälder och blomsterkullar,  
Där har jag riktigt ett paradiset.  
Som Adam ligger jag själv och rullar  
I solens sken som en liten gris.

Man nöjs med litet och har så roligt,  
Man bryr sig ej om charkuteri't.  
Man klappar mor litet smått förtroligt,  
Och tittar in uti skafferi't.  
Man lite krafes uti korgen makar,  
Tar några vänner i glatt förbund -  
Och Herre Gud, vad den sexan smakar  
Med lilla supen i grönan lund!

Ja, skål för våren och landet, bröder  
Ja skål, I blommor och gröna trån!  
Ännu en skål, medan solen glöder,  
Snart kommer hösten och kör oss hän.  
Då skall man flytta till stan tillbaka  
Och köpa talgljus och ta opp ved,  
Och klä sig fint och var dag sig raka,  
Och vara stel i varenda led.

## 10. KRONSTADT

Uti Kronstadt jag gick, fast ur himmelens sky  
Regn och hagel i ymnighet föll,  
Och jag staden besåg, fast mitt resparaply  
Jag beständigt för ögonen höll.

Och jag sjöknektar såg med förträffligt humör  
Defilera min näsa förbi,  
Och en sällsam musik blåste takten framför  
Medan trummorna stämde uti.

Och de blåste, så ögonen välvde sig ut,  
Ett entonigt tututteritu,  
Och tututteritu blev det ända till slut,  
Och jag hör samma toner ännu.

Jag officerare såg i kapotter och gull,  
Jag såg folk uti tvister och skämt.  
Jag såg barn uti smuts och kaptener på lull,  
Och madamer i trasor alltjämt.

Och på dockor och skepp, gav jag granneligt akt,  
Jag såg duvor i tackel och tåg.  
Jag såg kranar till sjöss, jag såg Kejsarens jakt,  
Jag såg bördingar fulla med råg.

Och jag såg en basar med allt möjligt uti.  
Jag såg nunnor och sjömän på kryss  
Jag såg tågverk och skinn, jag såg träsnideri,  
Jag såg skodon, som luktade Ryss.

Och hotell Rosalie jag bland annat besåg,  
Under det jag kring gatorna strök.  
Med mitt sällskap jag åt kaviar och pirog  
Och drack rönnbärslikör på försök.

Och värdinnan charmant emot gästerna var:  
Hennes namnsdag det var samma dag.  
Och på tyska hon bad oss en stund stanna kvar,  
Och så bjöd hon på vin över lag.

Och en sjöofficer, som var Finne till börd,  
Slog sig ned utan tvekan och söl.

Att Stockholmare se, blev han slutligt så rörd,  
Att han rakt av förtjusning blev knöl.

Och värdinnan oss bjöd uppå tårta jämväl  
Och vi sköljde med sherry den ner.  
Efter frukosten togo vi hjärtligt farväl  
Med en bock uppå Stockholmskt manér.

Och när klockan slog tolv, just som tolvslaget dog,  
Gick ett skott, att jag nästan blev stum.  
Och jag tänkte: om Stockholm den seden antog,  
Vore inte den saken så dum.

Och jag såg något stort uti regnluften stå,  
Och jag undrade först och gick fram:  
Och Stor-Peters staty stod och trampade på  
Carl den Tolvtes banér. Det var skam!

Se´n jag skådat mig trött, rann det bjärt i min håg,  
Att i Ryssland vi ha en koloss.  
Och av allt vad jag såg uti Kronstadt, jag såg,  
Att jag inte med Ryssen vill slåss.



## 11. LITET BO

Litet bo jag sätta vill:  
Gård med trädgårdstäppa till.  
Liten åker till att grava  
Vill jag uppå landet hava:  
Huset utan vank och brist -  
Fyra rum och förstukvist.

Ladugården lagom stor:  
Åtta får och fyra kor  
Gris i stian, häst i stallet,  
Liten kvarn vid vattenfallet,  
Och vid bryggan ner vid strand  
Liten båt att ro ibland.

Gröna ängar, gödda fält,  
Allting så ordentligt ställt,  
Harvad åker, raka diken,  
Vacker utsikt ut åt viken  
Och så långt man skönja kan,  
Berg och holmar om varann.

Dito vill jag ha ännu  
En för söt och hygglig fru  
Men hos flickorna jag tycker  
Ej om flärd och bjäfs och nycker,  
Är hon flärdfull, vill jag ha  
Hellre korgen, än få ja.

Frun bör vara, hör ni det,  
Mera magerlagd än fet,  
Glad och vänlig, from i seder:  
Nådigt jag mig undanbeder  
En, som schaffsar utan ro  
Ut och in på kippad sko.

Ingen ödslighet får rå:  
En grin-olle i var vrå  
Önskar snart vid pappas sida,  
Vagn att åka, käpp att rida,  
Pappershatt, trumpet och kort,  
Tupp som värper immerfort.

Vad skall mer jag hitta på?  
Litet bokskåp i en vrå:  
Mor om kvällen iordningställer  
Aftonvard och läsning, eller  
Sitter mor och jag i lag -  
Liten visa sjunger jag.

Trevnad skall bli vardagsgäst,  
Lögn och skvaller blir vår pest,  
Öppen sanning föra ordet,  
Varmt i hjärtat, gott på bordet:  
Dörren, öppen för var vän,  
Stängs för flärdfull blott igen.

Sådant bo jag sätta vill  
Bums - när kassan räcker till.  
Men hur skall väl kassan ökas,  
I vad värv skall lyckan sökas?  
Kanske sitter hon uti  
Något utländskt lotteri?

## 12. LÄSARPRÄSTEN

Ögonlocken heligt sänkas  
Att ej se en syndig värld.  
Här på jorden får ej tänkas  
Annat än på himlafärd.  
Allting annat skall man låta  
Handlöst gå för vind och våg:  
Man skall läsa jämt och gråta,  
Som man i en störtsjö låg.

Läseriet bär som pesten  
Smittan över land och hav.  
Varfrån kom väl läsarprästen,  
Som man förr ej visste av?  
Han beskriver, så det bränner,  
Helvetet och svavel-ån.  
Då han dem så noga känner,  
Kanske kom han därifrån.

Hur vi till förnuftet vädje,  
Grips det av hans mörka lag.  
Han har stulit livets glädje,  
Och han stjal den dag från dag.  
Ännu inga ränkor funnits  
Såsom hans på livets ban,  
Ingen läsarpräst har funnits,  
Som ej varit full med fan.

Skapa vill han blott betryckta.  
Mörda hoppets salighet,  
Och med namn av tronens lykta  
Vill han gälla som profet.  
Nej! Han porten är och trappan  
Till fördärvets mörka borg.  
Han är född att mista kappan  
Och få stut på öppet torg.

Men han vakar, och I soven -  
Svea-folk! gör pinan kort!  
Skicka sällskapet till påven,  
Blott att ligan kommer bort.  
Låt oss värmas, som av solen,  
Fritt av religionen än.  
Rök med enris predikstolen  
Och gör kyrkan ren igen!

### 13. LÖJTNANTER BORDE ALDRIG FINNAS TILL

Det var en tid, då jag var ung och glad. (Fallera)  
Då bodde jag uti en liten stad. (Fallera)  
En lycka hade där så när mig hänt, (Fallera)  
Det var strax efter, sen jag blev student. (Fallera)

Jag i en flicka blev så dödligt kär. (Fallera)  
Ni vet vad det är för ett grymt besvär. (Fallera)  
Fast jag var glad, jag ändå grät och led+(Fallera)  
Då man är kär är allting upp och ned. (Fallera)

Om dagen gick jag sovande omkring, (Fallera)  
Då natten kom, så sov jag ingenting. (Fallera)  
Jag magrade, blev glåmig, blek och vit, (Fallera)  
Fast jag var hungrig, åt jag ej en bit. (Fallera)

Och hade mygg ej funnits, så min själ! (Fallera)  
Jag tror jag riktigt hade svält ihjäl. (Fallera)  
Och hade regn ej stundom fallit ned, (Fallera)  
Jag tror av törst jag hade strukit med. (Fallera)

Min sköna som jag var så kär uti, (Fallera)  
Var sjutton år och hette Amelie. (Fallera)  
Av elden, som i hennes öga brann, (Fallera)  
Jag märkte snart, att vi förstått varann. (Fallera)

På stadens brygga stodo vi en dag, - (Fallera)  
Stå ej så nära kanten, sade jag. (Fallera)  
För min skull, Amelie! låt bli, låt bli! (Fallera)  
Men foten slant och flickan föll uti. (Fallera)

Fräls, himmel! skrek dess moder, som var med, (Fallera)  
Och med ett skutt jag dök i djupet ned. (Fallera)  
Men i en slup en löjtnant kom i hast (Fallera)  
Och fick med ens i hennes klänning fast. (Fallera)

Han flickan förde levande, fast blek, (Fallera)  
Till hennes mor, som stod på strand och skrek. (Fallera)  
Jag samm till stranden med det rön jag gjort: (Fallera)  
I byxor är det svårt att simma fort. - (Fallera)

Men mamma i sin famn löjtnanten slöt (Fallera)  
Och gav mig fan, fast jag var mera blöt. (Fallera)  
Löjtnanten kom i sjunde himlen in - (Fallera)  
Och Amelie var icke mera min. (Fallera)

En ed jag svor, så helig som en bön, (Fallera)  
Ett ej för flickor hoppa uti sjön. - (Fallera)  
Men sällan går det som man tror och vill+(Fallera)  
Löjtnanter borde aldrig finnas till. (Fallera)

## 14. MITT SOMMARNÖJE

Vid brunnsvikens strand  
Och Barkarbyvägen  
En stuga belägen  
Mig tagit om hand.  
Där vistas och bor jag,  
I Brunnsviken rör jag  
Och tjusas av skogar och blommande land.

Hör vad det susar i gungande träden,  
Där far en ekorre lättskrämd och skygg,  
Böljande vagnar den mognande säden,  
Löjan sig gassar på vågornas rygg.  
Fåglarnas kväden  
Klinga gudomligt bland surrande mygg.

Mitt mossstupna tjäll  
Bland tallkrönta bergen  
Är ljusrött till färgen,  
Som Stockholms kastell.  
Och blommor man satt där  
På gröna rabatter,  
Och tallstrunt jag andas från morgon till kväll.

Nyligt utflyttad jag skådar nyfiket  
Hän över viken från bergets altan.  
Där ser jag Stallgårdens värdshus, utskriket  
Fordon, då man ej vid lyx var så van.  
Där syns Kräftriket:  
Kräftorna tar visst bror Schubert från stan.

Vid brunnsvikens strand  
Och Barkarbyvägen  
En stuga belägen  
Mig tagit om hand.  
Där vistas och bor jag,  
I Brunnsviken rör jag  
Och tjusas av skogar och blommande land.

## 15. NORRLÄNNINGENS HEMLÄNGTAN

Väl längtar du åter till fädernas strand,  
mitt hjärta: du slår så oroligt,  
när barndomens minne dig viskar ibland  
om hembygdens dalar förtroligt.  
Förgäves du ångrar den brännande lust,  
som gäckande drev dig till främmande kust  
från hembygdens skogar och dalar.

Vad drömde du väl om den främmande jord?  
Vad sökte du fjärran i söder?  
Ack, sökte du hjärtan? Fanns det ej i nord?  
Var fann du väl trognare bröder?  
Vad diktade hoppet, vad brände din håg,  
vad såg du i söder, som icke du såg  
i hembygdens skogar och dalar?

Jag minnes min hembygd vid dånande flod,  
där molnen sig vila på fjället,  
där åldriga skogen mot stormarna stod,  
en grönskande sköld kringom tjället,  
där livet var oskuld, där friden blott log,  
när solen rann opp eller nattvakan slog  
i hembygdens skogar och dalar.

Väl sover min fader+det sjungande hav  
vid grönskande strand honom söver,  
och björkarna gro kring den älskades grav  
och fläta sitt skuggvalv däröver.  
Men fädernetjället, det blommar dock än,  
och moder och vänner mig mana igen  
i hembygdens skogar och dalar.

Jag kommer, jag kommer väl fjärranifrån  
en gång till att famna er åter.  
Dock - kanske för sent står den enslige son  
vid gravarnas runor och gråter  
och står då förskjuten, där älskad han var,  
och klagar vid minnet av forntida dar  
i hembygdens skogar och dalar.



## 16. OCH FAR MIN SALIG HAN VAR EN SKEPPARE (SJÖMANSVISA)

Och far min, salig han var en skeppare, han, han,  
han var, besitta, den axelbredaste man, man.  
Han gick i tröja, och kalvskinnshandskar han hade,  
och ganska ofta han vid mitt öra dem lade.

Jag var då pojke och lätt matros uppå skutan.  
Utkik på toppen liksom en passopp i kajutan.  
Jag sov på däck och ankartåget var kojor,  
och focken täcket, och huvudgård ankarbojen.

Till sjöss får man just ej vara klen, då det gäller,  
och far min var just ej bland de blöta, han heller.  
Då stormen ven, så det blåstes tvärs genom kroppen,  
då föll det gubben just in att se mig på toppen.

På gubbens lynne vart man just aldrig bedragen.  
I soluppgången jag tog mitt märke för dagen:  
då jag i trappan och kajutdörr'n hörde smällen,  
då var jag säker att daggen föll innan kvällen.

Men blåste vinden så skummet yrde kring bogen,  
och vågen plöjdes liksom en fåra för plogen,  
så tog han snuggan och helt förnöjsam till sinnes  
han satt och talte rätt mången strof, som jag minnes:

En sjöman, pojke! bör vara kvick uppå vågen  
som en abborre, och som en sparv opp i tågen  
kvicktänkt och snarvänd, ty annars går han och vankar,  
en redlös skuta förutan roder och ankar.

Sin egen kraft bör man ta om bord uppå skutan:  
skrik ej på hjälp, då du kan dig hjälpa förutan.  
Lit ej på andra, ty huru usel och lumpen  
är ej den skuta, som jämt skall lättas med pumpen.

Var oförfärad, se faran stint uti synen,  
då havets herre drar barskt ihop ögonbrynen.  
Var jämt beredd till att möta döden och domen,  
ty båda komma helt oförtänkt liksom bommen.

Så talte gubben - och detta var bland det sista,  
hans levnadsankar, hur starkt det var, måste brista  
av döden lät han sig in i hamnen bogsera -  
och skutan fick jag i arv av honom, med mera.

Men sjömansyrket det fick i botten jag lära,  
och främst av allt veta hut, och se'n manövrera.  
Och säkert är, att jag än i dag därförutan  
ännu ej varit min egen herre på skutan.

## 17. OVÄDERSSÅNG

(Sandhamn i Dec.)

De tunga skyar så stolt marschera  
I djupa led över skogens bryn  
Och silvervingade kullbyttera  
De vilseirrande barn ur skyn.  
Hur vänligt gnabbas de ej och nicka,  
Och tumla om med varann i kapp.  
Som snälla sömmerskor glatt de sticka  
På jordens täcke med lapp på lapp.

Naturn är vit över hela kroppen  
Och himlen pudrar min ö som bäst.  
Och domherrn hackar på frusna knoppen,  
Och skakar snön av sin röda väst.  
Och räven tittar i smyg kring slätten,  
Och uven känns på sin gamla ton.  
Ur drivan ser jag knappt bajonetten  
Av hela gårdsgårdens bataljon.

Men ack! Guds himmel blir mörk som natten,  
Jag tror det stundar till världens slut.  
Jag ser ej annat än snö och vatten,  
Jag hör ej annat än larm och tjut.  
Och havet kastar en våg så bitter  
Med skum och dån mot sin gamla mur,  
Där själv jag raggig med lutan sitter,  
En liten sparv i sin fågelbur.

Att sätta bo på gravacca-bergen  
Och hundsa jämt av ett knöligt hav,  
Det frestar lynnet, det kostar mårgen  
Det är att mura sin egen grav.  
Ur världen skuffad, med salta kosten  
Och ej en skymt av en Bacchi bror,  
Den bör bo här, som har rövat posten  
Och slagit hjäl både far och mor.

Förlåt! men stormen mitt sinne retat,  
Och dito Bore på samma vis.  
Det finns ej glugg, där han ej har smetat  
Sitt gamla murbruk av snö och is.  
Min själ bedrövas, sätt undan lutan,  
Hon kan få gallsot, min gamle vän.  
Jag ser ej mer genom frusna rutan:  
Farväl, o värld, tills vi ses igen!

## 18. SALIG FARMOR

Min salig farmor var så rar  
med sina många år på nacken.  
Hon hade egna tänder kvar  
och eget hus i Pelarbacken  
gift med en magistratsperson,  
då döden plötsligt skar av bandet,  
fick hundra banko i pension  
och bodde somrarna på landet.

Hon många kungar levde ut  
och såg med krona omkring pannan.  
Hon mindes tredje Gustafs slut  
och grät därvid, om ingen annan.  
Hans glans och snille hon beskrev  
och segern sjuttonhundranitti,  
och salig Thunbergs sats hon drev:  
att man den kungen sköt för bitti!

Hon såg hans majestät stå lik  
och var mot adeln mäkta bister.  
Hon tålte aldrig politik  
och ej en skymt av publicister.  
Dem gav hon ingen gång pardon  
och ville rakt ur världen sopa,  
i ty hon en gång fått den tron,  
att det var bovar allihopa.

Förständig i sitt levnadssätt,  
till sällskapsdam hon hade katten.  
Hon åt sig aldrig mer än mätt  
och drack förresten bara vatten  
var kry i gamla år ännu  
och återhållsam utan måtta:  
åt kväll var afton klockan sju  
och gick till sängs tre kvart till åtta.

Apt´ek hon ansåg rätt och slätt  
blott som en straffanstalt för magen  
gick ständigt uti grön kaschett  
och varma tofflor hela dagen.  
Hon var, om jag så säga får,  
en praktupplaga bland naturer  
och levde nära hundra år  
förutan doktor och mixturer.

ännu i sina sista år  
hon ständigt satt och spann vid rocken,  
och var, kort sagt, med hull och hår  
en dundergumma att stå bocken.  
Men var man frågvis, hur hon nått  
sin ålder, svarte hon de orden:  
att ålderdom är konsten blott  
att leva länge här på jorden

En kväll, då man om åldern stred  
och ville reda ha i saken,  
gav hon ett raskt och klart besked,  
nyss ur en liten slummer vaken:  
Ja, herre Gud, vad tiden går!  
skrek gumman till och tog av ljusen,  
Jag fyller nittinie år -  
Och fattas bara ett i tusen!

## 19. SOMMARFESTEN

Riktigt charmant! och dukat jo jag tackar!  
A la fouchette, man smörja skall sitt krås.  
Nere vid strand mot bryggan Ägir backar,  
Främst går i land en löjtnant från Borås.  
Ungdom en flock, och så en bunt med tanter,  
Gubbar och barn från sunnan och från nord,  
Två riddersmän och fyra musikanter.  
Parken är prydd med tvenne brännvinsbord.

Glad som en sol värdinnan på terassen  
Fjäsanade står med husets unga ätt.  
Sonen är äldst, nyss kommen från parnassen,  
Värden förnöjd är klädd uti kachett.  
Solen i skyn sitt guld strör kring hans taffel,  
Jorden brett ut sin matta ny och grann.  
Herrarna just försett sig ha med gaffel,  
Hugga en bit och snapsa med varann.

Rätter och vin sig om varandra blanda,  
Vårt tidevarv är smakens tidevarv.  
Öra och syn få tära varjehanda,  
Mage och gom ej tåla något slarv.  
Nu dricks en skål och snilletts glans förvånar,  
Tal och harang man hör av många slag.  
Lynnet får fart och hornkvartetten dånar  
Bellmans musik: Gutår, båd´ natt och dag!

Under en alm man kaffebordet sätter,  
Punschen står opp, som i sin isbädd låg.  
Ljuvligt man bjuds på trior och kvartetter:  
Man får en vink att livet är en våg.  
Aftonens sol sitt guld kring fjärden breder,  
Vågen vid strand i stilla ro sig lagt.  
Sången får luft: Kom afton, sänk dig neder!  
Dito: Stå stark, du ljusa riddervakt!

Ledd av natur'n och vänliga penater  
Konsten man här i skilda former ser.  
Parken i hast är ordnad till teater,  
Täckelset skiljs, Kronfogdarna man ger.  
Scenen är full av blommor och av gröda,  
Klockarn syperb och länsman dryg och skarp.  
Repgungan svängs av flickor rosenröda,  
Bryngel är hängd och full är Polykarp.

Ner går ridån, och alla händer klappa,  
Timman är sen. Man undangör supéen.  
Röster man hör: var fan har jag min kappa?  
Var är min käpp? jag satt den på en gren.  
Värden en tår ännu i glaset håller,  
Mycket dock spills på jordens gröna golv.  
Nu sjungs: God natt! och hornmusiken skräller,  
Festen är slut, och klockan tutar tolv.



## 20. SÅNG I ÅNGERMANLAND

Jag vandrar bland bergen i Ångermanland  
Från morgon till skymmande kväll.  
Jag jublar och kvittrar min visa ibland  
Kring nipor och dalar och fjäll.  
Jag mojar mig bara och solar min kropp  
I fjällsolens glödande brand:  
Vad hade jag annars så skyhögt hit opp  
Att göra i Ångermanland?

Dess jord är mig kär i varendaste bit  
Och yppig, som nånsin man vill.  
Och himmelen har man, i fall man vill dit,  
Ej många gästgivarhåll till.  
Jag kunde ta fatt uti molnenas svans,  
Om blott jag utsträckte min hand.  
Det gör man väl ej någon annanstans  
Än här uti Ångermanland.

I skogen mig möter var blomma som vän,  
Som förr, lika lantlig och täck.  
En barndomsbekant känns på rösten igen  
Överallt i var sjungande bäck.  
Och älven sig slingrar som fordomsdags  
Och vattnar sin skuggande strand  
Och aldrig jag sett någon gladare lax,  
Än laxen i Ångermanland.

Ja, Ångermanland är, som var man vet,  
Det allra som gladaste bygd.  
Och nekas ej kan, att dess gästfrihet  
Är arv efter forntida dygd.  
Och känns i dess gästfria salar ibland  
Att plägnings man fått med besked,  
Så har man var gång efteråt till och med  
En känsla av - Ångermanland.



## 21. VACKERT SÅ

Du klagar, men du klagar dumt,  
Min gamla hedersvän!  
Ditt öga ser allting så skumt,  
Som om det grott igen.  
Vad, som ditt sinne stämmer ned,  
Jag icke kan förstå.  
Du är ju född, att börja med,  
Och det är vackert så.

Var gång du dig i spegeln sett,  
Så såg du väl däri,  
Att dig en sällsam ära skett,  
Att du fått människa bli.  
Du är mot larver och insekt  
En sol att se uppå:  
Du är av Adams stolta släkt,  
Och det är vackert så.

Vår jord tar hand om vår person  
Från början och till slut:  
Är man ej född med pretantion,  
Så kan man slå sig ut.  
Om du i skogen gör en titt,  
Så kan du lita på,  
Att du har svamp och blåbär fritt,  
Och det är vackert så.

Vår jord visst sparsam vara kan  
Att ge, då man vill ha,  
Ty hon vill helst, att människan  
Skall komma själv och ta.  
I berg och floder finns det gull.  
Och om man friskt går på,  
Så kan man stoppa fickan full,  
Och det är vackert så.

Har du ej gratis fått förnuft  
Att bruka som du vill,  
Och dito vatten sol och luft  
Och snö och månsken till?  
När se´n du en förnyad hud  
Vart sjunde år lär få,  
Jag tycker, sannerligt för Gud,  
Att det är vackert så.

Och när till slut du andan mist,  
Och du är kroppen kvitt,  
En himlafärd du gör till sist,  
Som du får kostnadsfritt.  
Vem vet kanske en skönhet då,  
Som du ej tänker på,  
Skall till din grav med rosor gå,  
Och det är vackert så.

## 22. VISA PÅ LANDET

Utan buller, utan flärd  
Sjunger jag min visa.  
Jag förnöjd är med min värld,  
Och vill glädjen prisa.  
Jag vet ej hur det är fatt,  
Jag tar livet lätt och glatt  
Lätt och glatt,  
Lätt och glatt  
Kan dess sorg ej fatta,  
Ha ha ha! men skratta.

Jorden är en jämmerdal,  
Prästerna predika.  
Jag med deras fromma tal  
Kan mig ej förlika.  
Jag en annan åsikt har:  
Jag tar jorden i försvar,  
I försvar,  
I försvar  
Mot de sidenhattar,  
Ha ha ha! och skrattar.

Lyckans gunst mig svika må.  
Mången rik jag känner.  
Avund jag ej kostar på  
Mina rika vänner.  
Jag är nöjd med dagligt bröd,  
Åt kalas och överflöd  
Överflöd,  
Överflöd,  
Som så högt man skattar,  
Ha ha ha! jag skrattar.

Enkelt är mitt levnadssätt,  
Mödan ej bedrager:  
Flit gör kroppen frisk och lätt,  
Lättjan har podager.  
Ofta hon bedrövad går,  
Jag min åker kör och sår,  
Kör och sår,  
Kör och sår,  
Gård och täppa krattar,  
Ha ha ha! och skrattar.

Går mig världen mot, välan!  
Modet jag ej fäller,  
Han som bor däruppe, Han  
Nog till rätta ställer.  
Himmelen är jordens vän:  
Jag får nog så gott igen,  
Gott igen,  
Gott igen.  
Nya tag jag fattar,  
Ha ha ha! och skrattar.

Ljuvligt är naturens röst,  
Landet är min lycka.  
Livets glädje är min tröst,  
Hur vår prost må tycka.  
Kommer han en vacker dag  
Och predikar annat slag,  
Annat slag  
Annat slag,  
Jag pokalen fattar,  
Ha ha ha! och skrattar.